

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

De falso intellectu huius verbi, Certitudo. tit. 23.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

DE FALSO INTELLECTV
huius verbi, certitudo.

TITVLVS XXIII.

PRIMO, sc̄tē ad derogandum pijs operibus, falsē docent de hoc verbo, Certitudo, id est, quōd certos nos esse oporteat iustificationis. sic inferunt: Omnia nostra opera esse imperfecta, impura, vilia, & insufficientia ad consequendā salutem. Quād ergo homo ignoret, quandō satis operum p̄fūlterit, aut quandō salutem his meritus sit, verūm semper animus eius in dubio versetur: Igitur iustificatio tantum per nudam fidem in misericordiam Dei acquiritur: hic iam animus certus redditur de salute, nimirum enim in merito & morte Christi: hoc est fundatū firmum, in quo conscientia nostra conquiescit. Atque hoc modo docet Paulus Rom. 4. Idcirco promissio salutis acquiritur per fidem in Christum, ut sit certa: nam si promissio acquiri debet per opera nostra, quorum nunquam satis p̄fūstare possumus &c, nunquam essemus certi &c. Igitur sola fides non iustificat absq; operibus.

Secundo, hęc quoq; falsa est interpretatio. Quōd si opera ista non efficiunt, vt certi reddamur salutis nostrę eō quia imperfecta à nobis p̄fūstantur, tū profecto neque fides in solā & nudam misericordiam nos reddet securos: nam sic & fides aequē est imperfecta, & oportet nos omni dīe crescere in fide, sicuti & in bonis operibus. Apostoli à Christo petierunt, dicētes: Domine, adauge nobis fidem. Quis poterit gloriarī se habere perfectam fidem, puram & sanctā? Et Paulus quopties orat, vt fides & charitas augeatur in fidelibus? Et quis scit, quādō sufficientem habeat fidem ad consequendā promissam salutem?

Et si nostra opera sunt imperfecta, nec legi satisfa-

F f 5

cimus:

Lucæ 17.

cimus: & ipsa fides nostra imperfecta est, neque satis-
 facit ex toto corde sic uti deberet: non credo aliquem
 fuisse hominem in mundo, nec esse hodiè, qui non ali-
 quandò titubaret in fide, qui sic per omnem modum
 perfectus sit in fide, ut nō indigeat misericordia Dei.
 Apostoli fuerunt cum Christo in naui, Matthæi 8. &
 in multiplicatione panum, Ioan. sexto. quùm dixit:
 Vnde ememus panes? & dubitârunt, &c. & Matthæi
 26. relieto Christo, omnes fugerunt. Orat Christus
 pro Petro, ne deficiat fides eius, Lucæ 22. non dicit,
 Ne titubet, quoniam & postea à Paulo arguitur Gal.
 2. quasi in fidem libertatis peccâasset. Lucæ 18. inquit
 Christus: Quùm venerit filius hominis, nunquid in-
 ueniet fidem super terram? Et cùm iam secta sectam
 arguit de infidelitate, quia quælibet dicit alteram er-
 rare: quomodo ergo sunt certæ, q̄ habeant perfectam
 fidem? Præterea hæc certitudo falsa est, quæ sic su-
 pra solam nudam fidem stabilitur. Christus de cer-
 titudine nos docens Matthæi 7. coniungit credere &
 facere. Sic Lucæ 11. coniungit audire & custodire.
 Nam qui solùm dicit, Domine Domine, &cæt. huius
 ædificium non est certum: sed qui credit, & in fide
 dicit, Domine Domine, & qui facit voluntatem Dei,
 hic certus erit de salute. Non vult diuidi opera à fide.
 Sic docet de certitudine Ioannes, i. Ioan. tertio. Cha-
 rissimi, si cor nostrum non reprehenderit nos, tunc
 fiduciam, id est, certitudinem habemus ad Deum, &
 quicquid petierimus, accipiemus ab eo, quoniam
 mandata eius custodimus: & ea quæ sunt placita co-
 ram eo, facimus. Et iterum: Hoc est mandatum eius,
 ut credamus in nomine filij eius I E S V Christi, &
 diligamus alterum, & qui mandata eius seruat,
 in illo manet, & ipse in eo. Hic aliam doctrinam de
 certitudine salutis adfert Ioannes, non illam nudam
 & sterilem fidem,

Tertiò, quandò nos fecerimus ea quæ scimus Deū
 à nobis

à nobis requirere, nempè si credimus, & facimus eius voluntatē, laudamus & prēdicamus ipsum, fugimus peccata & mala, tunc sumus certi de promissione, nō quando solūm volumus credere. Credas quantum voles, si non etiam pœnitueris, & cessaueris peccare, nihil hæc fides impetrabit: quod vtrumq; Christus docuit Marci i. Pœnitemini & credite Euangelio. Si autem quis negligit hoc, quod facere debuit, promissio diuina non erit efficax, sicut 2 ad Timoth. 2. dicit Paulus: Fidelis sermo, si commortui sumus peccato, conuiuemus: si sustinemus, & conregnabimus: si negauerimus, & ille negabit nos, id est, si nō credimus, ille fidelis permanet: negare seipsum non potest, ei scilicet qui abnegat seipsum, reuertiturque & pœnitent. Sic etiam vult ad Rom. 4. quod non solūm huic qui ex lege est, id est, sine fide Christi, est certa promissio, sed & ei qui est ex fide Abrahæ, id est, qui credit & facit officium fidei, operatur per dilectionem, Gal. 5. hic certus fit, & tunc est firma promissio. Vtrunque enim exigitur ad certitudinem: Primò, credere: deinde, facere &cæt. Seruus qui fideliter totum officium suum expedierit Domino suo, sicut promisit, tunc certus est de præmio. Sin autem, potest eum Dominus depellere, aut præmium denegare, licet ei promiserit. Nos in Baptismo vouimus recusare Satanæ & pompis eius: si secundum hoc votum fecerimus, certa est promissio salutis: sin autem, erit incerta. Non sufficit, confidere solūm & credere, quia Dominus misericors est. Christus inquit Luc. 12. Seruus sciens voluntatem Domini, & non faciens, vapulabit plagiis multis.

Propheta dicit Psalm. 83. Misericordiam & veritatem diligit Dominus. Et Psalm. 10. Iustus Dominus, & iusticias dilexit. At hoc sæculum audire solūm & credere vult misericordiā: sed veritatem quæ apprehendat

hendat misericordiam, nolunt facere, neq; credere. Volunt remissionem sine poenitentia, fidem sine dilectione, recipere misericordiam & nulli exhibere, sicut fecit seruus nequam Mat. 18. At Christus iam dicit sententiam Mat. 7. quia nescio vos. Ideo cōtinget illis, qui sic volunt esse certi de salute per nudam fiam fidem, sicut fatuis virginibus, quę vacuas lampas habuerunt, Mat. 25. & audierunt, Nescio vos.

Si igitur certi esse volumus de salute, Primò credamus, faciamusque omnia quæ debemus facere, & Deus à nobis exigit, & his omnibus factis, pro nostra possibilitate in hac vita, tunç secundò dicemus: Domine, serui inutiles sumus, Luc. 17. Sic misericordia & veritas obuiabunt sibi, Psal. 84. Iustitia ac pax osculari labuntur sc. Et certi erimus de salute. Augu. serm. 119 Deus est Deus potestate, id est, omnipotens, & nō est qui sibi resistere potest. Etiam Deus pater est, id est, bonitate sua miseretur peccatoribus, si qui poenituerint, & voluntatem suam fecerint &c. Non ergo Deus approbat semper hoc, quod dicunt hæretici. Propriū illorum est, quod per magnifica verba promittunt sibi misericordiam Dei, cœlum sine operibus. Certificant homines de Euangelio, gratia, Spiritus sancto & salute. Sed quoniam hoc contra scripturam est non adulteraram, ideo Deus non approbat, quantūcunq; etiam sese certificant. Qui ergo audierit verbum Dei, & custodierit, Luce 11. hic certus est de salute.

Etiam reiicit Christus illos, qui solūm bis dicunt, Domine Domine, Mat. 7. sed vult etiam tertium Domine. Primum Domine, est corde credere: secundum, ore confiteri Euangelium & dicere, Ego confiteor & credo in verbum Dei. Sed tertium Domine, est facere voluntatem Dei, atq; custodire verbum Dei. Lucæ 11. Beati qui audiunt verbum Dei, & custodiūt illud. Et Mat. 7. Qui audit verba mea, & facit ea, similis est viro ædificanti domum suam super firmam petrā, &c. Et Pau-

TITVLVS XXIIII. §9

Et Paulus conqueritur Rom. 10. quandò dicit, Corde creditur ad iustitiam, ore autem fit confessio ad salutem, &c. Eodem capite dicit, Non omnes obediunt Euangelio &c.

D E F A L S A E X P O S I T I O N E
istius verbi, quod sola fides faciat nos
filios D E I.

TITVLVS XXIIII.

Rimò, sectæ vt derogent pijs operibus, & suum conceptum errorē defendant, seducunt simplices cū dulcibus illis verbis, pater & filius. Nā sic docent: Quicunque filius est, hic constituitur iustè hæres bonorum: Nam hoc ipso quod nascitur meretur hæreditatē absque opere & omni merito. Sic fides sola nos facit filios Dei, Ioan. 1. Dedit eis potestatem filios Dei fieri, idque quā primū credere incepimus, adsciscimur in hæredes & filios Dei: Rom. 8. si filij, ergo & hæredes, absq; omni merito, opere, passione, per solam fidem: quare cùm sumus filij & hæredes, consecuti hoc sumus, id est, salutem per solam fidem &c.

Secundò, Paulus Rom. 16. inquit: Rogo vos fratres, vt obseruetis eos, qui per dulces sermones &c benedictiones seducunt corda innocentum &c. Loquuntur sectæ de nostra iustificatione, quasi essemus à natura hæredes & filij Dei, sine omni obedientia, operibus, merito & passione: sicut Christus, qui solus est à natura filius Dei, & hæres verus omnium bonorum Dei, etiamsi non fuisset incarnatus, & obedisset usq; ad mortem crucis patri, Phil. 2. sic hæretici se assūmilant Christo, & volunt sic esse filij Dei, quasi à natura essent tales. Sed nos nō sumus à natura filij Dei, sed adoptione, id est, assumpti & vocati hæredes, nō filij na.